

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

3. Gula quid primis parentibus, quid Israeliticis nocuerit ?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45701

Tibull. lib. p. Idem consilium mœstis suggestunt Poëtæ. Tibullus:
eleg. 2.

Adde merum, vinoq; nouos compescere dolores,

Occupet ut fessi lumina viæta sopor,

Ouid. lib. 12. Et Ouidius. *Vinoq; lessant curasq; stimq;.* Atque alio loco:
Metam. fab. 3.

Vina parant animos, faciuntq; caloribus aptos.

Cura fugit multo diluiturq; mero.

Tunc veniunt risus, tunc pauper cornua sumit,

Tunc dolor, & cura, rugaq; frontis abit.

Tunc aperit mentes aeo rariſima noſtro

Simplicitas, artes excutiente Deo.

III.

Senac. epist.
59.

Hæc, ut ab hominibus Ethnicis, et si partim vere, partim paulò liberiū dicta sunt, tamen simul ostendunt periculum à nimietate. Enim uero alibi, vbi docet Seneca multos oblectamentis fallacibus & breuibus decipi, perspicue reprehendit ebrietatem, *qua unius horæ hilarem insaniam, longi temporis radio pensat.* Possunt quidem homines & in conuinijs, & in vino esse læti; sed qui boni sunt, & appetitum habent in potestate. Nam ad tales dicitur: *Vade & comedere in latitia panem tuum, & bibe cum gaudio vinum tuum: quia Deo placent opera tua.* Itemque: *Aequa vita hominibus, vinum in sobrietate; si bibas illud moderatè, eris sobrius.* Sed additur: *Qua vita est ei, qui minuitur vino? Vinum in jucunditatem creatum est, & non in ebrietatem ab initio; quemadmodum & cibus, ut eo restaurantur, non opprimantur vires.* Quam igitur longè à ratione discedunt, qui vino rationem dementant, & cibo profligant sanitatem? Nonne poena digni sunt? Intemperantia hac magnas humano generi clades accersit, eadem Scriptura docet. Ecce quam horribiles minæ. Vix introduxerat hominem in Paradisum, immò in Mundum, cùm statim ei dixit: *Ex omni ligno Paradiſi comedere: de ligno autem scientie boni & mali, ne comedas, in quocumq; enim die comederis ex eo, morte morieris.* Decepit dia-bolus Euam, seduxit Eua Adamum, vicit utrumque gula, & quid non inde mali est consecutum? Satis, prò dolor, experimur, minas non intra verba stetisse. Experti sunt & illi, qui tentauerunt Deum in cordibus suis; ut peterent escas animabus suis. Et male locuti sunt de Deo: dixerunt: *Numquid poterit Deus parare mensam in deserto? Numquid & panem poterit dare, aut parare mensam po-*

Ecele. 9. 7.
Eccli. 31. 32.

Gen. 2. 16.

Psal. 77. 18.

pulo suo? Ideo audisit Dominus, & distulit: & ignis accensum est in Jacob, & ira ascendit in Israël. Quia non crediderunt Deo, nec sperauerunt in salutari eius. Quid ergo experti sunt? Primo illius potentiam: Quoniam percusserunt petram, & flaxerunt aquae, & torrentes inundauerunt. Et mandauit nubibus desuper; & iannacalii aperuit. Et pluit illis manna ad manducandum, & panem cali dedit eis, &c. Transtulit Austrum de cali: & induxit in virtute sua Africum. Et pluit super eos, sicut puluerem carnes: & sicut arenam maris volatilia pennata. Et ceciderunt in medio castrorum eorum, circa tabernacula eorum. Et manducauerunt, & saturati sunt nimis, & desiderium eorum attulit eis: non sunt fraudati à desiderio suo. Experti sunt ergo primùm, posse Devum mensam parare in deserto. Sed quam huius intempestiui desiderij mercedem acceperunt? non fame quidem, morte tamen subita puniti sunt. Adhuc esca eorum erant in ore ipsorum: & ira Dei ascendit super eos. Et oscidit pingues eorum, & electos Israël impedinit.

Vt autem tunc ipso cibo in venenum verso sunt plexi Israëlitæ, ita aliàs eos fame per hostem illata castigauit justus Deus. Cùm enim gula sit immoderata tibi audiatis, seu, cibi & potius inordinatus, vt Hugo addit, solius corporis causa illecebrosus & audiens ap. petitus; quem Graci Gastrimargiam vocant; meritò vorax illa endacitas nauseantistomacho applaudens, naturalibusque finibus non contenta, punitur pabuli subtractione. Pabulum autem subtrahitur vel siccitate, vel sterilitate, vel noxijs bestijs fruges absumentibus, vel hoste semina destruente, aut messem deuorante. Quam plagam per Ioël Prophetam ita declaratam accipe: Verbum Domini, quod factum est ad Ioël filium Phatuel. Audite hoc senes, & auribus percipite omnes habitatores terræ: Si factum est istud in diebus vestris, aut in diebus patrum vestrorum? Super hoc filiis vestris narrate, & filiis vestri filiis suis, & filiis eorum generationi altera. Residuum eruca comedit locusta, & residuum locusta comedit bruchus, & residuum bruchi comedit rubigo. Expergiscimini, ebrij, & flete, & ululate omnes, qui bibitis vinum in dulcedine: quoniam periret ab ore vestro. Gens enim ascendit super terram meam, fortis, & innumerabilis: dentes eius ut dentes leonis: & molares eius ut canuli leonis. Posuit vineam meam in desertum, & sicum meam decorticavit: nudans spoliavit

IV.

S. Thom. 2. 2.
q. 148. 2. 1.